

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Itthon: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

Hazát nyernek a hontalanok.

— október 15.

Az őszi hervadás mélabús hangulata nemzeti nagy örömeink édes szavú szózata csendül. A magyar király hosszú életének sirba hajló korszakát megjelöli a halhatatlanságnak legfenségesebb piramisával: a teljes kiengesztelődés nagylelkű cselekedetével. — Sok-sok esztendő sóvárgását, titkon busongó hazafi szíveknek fel-felzokogó epedését vigasztaló ba zsammal enyhíti meg a királyi szó s betelik a magyar nemzet régi óhajta: hazát nyernek a hontalanok.

Jön Rákóczy! Haza jön messze idegenből. Akinek a lelke, hazát imádó, szabadságért lángoló lelke itt élt úgy is a magyar levegőben, magyar földben, magyar nemzeti ideáloknak, szabadságeszméknek s a független állami élet nagy gondolatainak szent közösségében. Most koporsóba zárt földi maradványaiban, tisztelendő nemzeti ereklyeként haza jön a teste is, hogy a magyar hazáé lehessen egészen, azé a hazáé, amely neki hön szeretett Istene után mindene volt.

Haza jön a fejedelem! A daliás kúrú idők nemes lovagja, a vitézek vitéze, hősök hőse. Akiért sirtunk, akiből zarándokoltunk s akinek nagy emlékezete, szellemi hagyományainak csodálatos ereje bennünket — nagy veszedelmekkor — összeforrasztott.

Jönnek vele hűséges bujdosó társai is s fel sir utánuk a „tenger mormolása“, utjokat zokogva kíséri a „futó szél zugása“ s elszáll a Márványtengernek az a csodaszép költészete, a melynek fájdalom s dalait, bús elegiáit délre szálló madárkaink vitték, hozták egymást megértő lelkek izenetképen.

Haza jönnek . . . kétszáz esztendő után. Várjuk őket, az ő dicsőségükhöz méltóan, ünnepi díszben; a hazaszeretet tüzeben megtisztult, megedzett magyar léleknek ünnepi érzésével. Szálljon elbűk a lelkünk, a szívünk s tüzes oszlopként vilgitson a kincses hajó előtt az édes nyugtot ígérő anyaföld felé. Mintha hallanók már a suttogásukat: „Kitárom reszkető karom ölelni földedet“ . . .

Tárjuk ki mi is örömtől reszkető karunkat, ölelni a hősöket, a hazatérő bujdosókat . . .

S ha eljő a nagy nap, október 28-ika, testben és lélelkben, avagy legalább is tiszta hazafias érzés közösségében legyünk jelen az ő dicsőségüket felmagasztaló országos ünnepen!

Gazdasági házi ipar.

— Első közlemény. —

— október 15.

Hazánk különböző részeiben a munkáviszonyok ugyan nagyon elütök egymástól, mindannak dacára csak nem általános

hangzik a panasz, hogy nincsen elég munkás, valamint hogy a munkabér magas. Felületesen bírálkodva, ebből azt kellene következtetnünk, hogy mezőgazdasági munkásaink kereseti viszonyai kitűnőek. Sajnos, rácsafol erre munkásaink tetemes részének országsszerre tapasztalható elégedetlensége, mely őket az izgatók beszédeire annyira fogékonytá teszi, hogy ellenszegülés és túlos követelésekre ragadtatják magukat.

Hogy a mezőgazdasági munkásaink elégedetlensége a mai mérvre fokozódott, annak oka az, hogy bár emelkedett is némileg a napszám és aratóbér, de ennek arányában fokozódott a munkás család kiadásai is, mely körülmény mellett figyelembe veendő még az, hogy mezőgazdasági munkásaink balterjesebbé válása dacára a munkakinálat nem oly arányban növekedett, hogy az egyre szaporodó munkásoknak elegendő elfoglaltságot s ezzel keresetet tudna biztosítani.

Rendezett viszonyok között minden munkásnak legalább annyit kell keresni, hogy abból önmagát és családját fenntarthassa s hogy ezenfelül még öregsége napjaira is legalább annyit megtakaríthasson, hogy ne legyen kénytelen koldul. Ahol még annyit sem kereshet meg, ott előtérbe nyomul a kivándorlási hajlam, vagy ha erre akár családi viszonyi, akár pedig költség-hiány miatt képtelen, az elkeseredés és elégedetlenség. Már pedig azt jól tudjuk mindannyian, hogy e mozgalmakat tulajdonképen és hathatósan csökkenteni csak akkor lesz

Üldözök.

Üldöz egy nagy Álom . . .
 Tele van az utja rózsával, tövissel,
 Hírnév és dicsőség tarka barka hidja,
 De mivel a lelkem veri, tépi, szivja:
 Uram Isten vidd el!

Üldöz egy hazug Bűn . . .
 Elégatt hajfűrtök, lázas csókok, vétek
 Édes bus emléke, színes nagy csomója,
 Kinzó harca ellen lelkemet ki óvja? . . .
 Uram Isten védj meg!

Üldöz egy szelíd Lány . . .
 Aki a hazug bünt és azt a nagy álmot
 El fogja takarni szőke nagy hajával,
 Igaz szerelmével, nevelő dalával . . .
 Uram, erre várók!

Szunyogh Barna.

VEGLETEK.

— A „Szabadság“ eredeti tárcája. —

Irta: Molnár Gyula.

Kalauz: (elsőosztályu fülkét félig kinyitva). Bocsanat, nagysugos asszonyom . . .

Urhölgy: (halovány arc, érdekes vonások, tüzes szemek. Már szunyadt s ijedten riadt fel.) Mit akar? nem volt elég a borralvaló?

Kalauz: Kétségbe vagyok esve! . . . de egy elsőosztályu utasomat nem tudom elhelyezni!

Urhölgy: Férfi? . . . Akkor jogomban áll megtiltani, nemde?

Kalauz: Fájdalom, nincs elsőosztályu női szakaszunk . . . Az utas azonban igen udvarias és csak akkor fog be jönni, ha megengedi . . .

Urhölgy: De ha nincs jogom megtiltani.

Kalauz: Az utas ragaszkodik ahhoz, hogy . . .

Urhölgy: (kedvtelenül.) Senkitől sem kérek szívességet. (Magára kapja u'i köpenyét, fejét egészen beburkolja, oldal dől és úgy tesz, mint akit többé semmi sem érdekel.)

Kalauz: visszavonul s néhány másodperc múlva egy elegáns urat bocsát be.)

Ur: (körültekint, udvarias főhajtást tesz a hölgy felé s aztán kis utibőröndjét zaj nélkül a podgyásztartóra helyezi; majd leül a fülke ellenkező sarkába, kalapját mélyen a homlokára huzza s úgy tesz, mint aki aludni szándékozik.)

Urhölgy: ügyes mozdulattal picit nyílást formál a szeme előtt s azon keresztül szemléli az utast. Egy ideig nyugodtan nézi, de egyszerre szörnyű ijedelem szállja meg; izeg mozog, egészen belecsavarja fejét köpenyébe s az ajtó felé indul. Nem lát s a félhomályban belebotlik az utas kerosztbfont lábaiba.) Ah, bocsanat . . .

Ur: (összehuzódik) Én kérek bocsanatot . . .

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
 köhögés, skrofulozis, influenza
 ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
 „Roche“ eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvélyt, megszűnteti a köhögést, előidézi az éjjeli alvást.

„Roche“

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszertárban. — Ára üvegankint 4 — koron.

lehetséges, ha sikerülni fog oltudatos, helyes-gazdasági politikával olyan kereseti viszonyokat teremteni hazánkban, melyek lehetővé teszik, hogy népiük kifejtse teljes munkacerejét s az év minden szakában megtalálja megélhetésének, nyomorodásának feltételeit, a keresetet nyújtó foglalkozást.

A mezőgazdasági munkás, a legkedvezőbb körülményeket véve s nem számítva a vásár- és ünnepnapokat, évenként 75-80 napot teljesen munka, kereset nélkül kénytelen eltölteni.

A statisztikai adatok szerint Magyarország mezőgazdasági munkásainak száma két millió, ez 75-tel szorozva 150 millió munkanap, melyet munkásaink, önhibájukon kívül, tétlenül, kereset nélkül vesztesgetnek el.

Egy napszámos évi keresete 340-350 korona, a kimutatott keresetet az országban átlagosan fizetett béreknél magasabban vettem fel, így például Szolnok-Dobokában az átlag 115 kor, s a királyhágóntuli megyékben 250 koronán túl nem emelkedik a kereset; Bihar-megyében 301 kor, a legmagasabb kereset, Temesmegyében 420, Csanádban 430, de már Békésmegyében csak 350 korona.

E keresetből egy munkáscsalád szűk beosztással, a míg a családban betegségek esetek nincsenek vagy más kalamitás nem éri, megélhet ugyan szegényesen, de örögségére mitsem takaríthat meg.

El kell ismernünk, hogy mezőgazdasági munkásainknak helyzete igen nehéz és hogy tömörülésük érdekeik védelme szempontjából emberi jogaik közé tartozik. Ezt megakadályozni ma már nem is lehet, miután azonban ők még szövetkezve sem képesek munka kínálatot teremteni, az ő szövetkezésüknek egyedüli célja a munkaadót magasabb bér fizetésére kényszeríteni. Sajnos azonban, hogy mezőgazdasági üzemünk a magas munkabérek nem bírja el, mely körülmény mulhatlanul szükségessé teszi, hogy a birtokos osz-

tály módokról és eszközökről gondoskodják, amelyek révén a munkások tisztességes megélhetése biztosítható anélkül, hogy a munkabérek elviselhetetlen magasságra emelkedjenek. Mulhatlanul szükséges tehát, hogy a népnek télen-nyáron alkalom kiáltassék kényerének megkeresésére. Kérdés már most, hogy lehetséges-e ez?

Fentebb kimutattam, hogy mezőgazdasági munkásaink a 70 ünnepnap mellett még legalább 75-80 munkanapot is tétlenül kénytelenek eltölteni. Én azt hiszem, hogy mihelys ezen 75 elvesző napot kereső nappá tudnók átváltoztatni, azonfelül módját ejt-hetnénk annak, hogy a munkás ember felesége és serdülő gyermekei is, akiket a családi tűzhely körüli teendők s egyéb okok a rendszeres napszámba járásban akadályoznak, hasznosíthatnák szabad idejüket, azonnal megszűnne munkásnépünknek a nyomora, valamint ennek szüleménye, elégületlensége is.

Igen sürgős feladat tehát mellékkeresetről gondoskodni mezőgazdasági munkásnépünk számára. Kormányunknak ez irányú törekvése közismert dolog, egyes társadalmi tényezők és valamint néhány lelkes magánember is elismerést érdemlőleg fáradoznak ezen a téren, de birtokosainknak is jól fel-fogott önérdékből teljes számmal a szép célt elérni törekvők táborába kell lépniük, tehát ezt annál is inkább, minthogy a termelési tényezők legnagyobb részének éppen ők vannak a birtokában.

Nézetem szerint következetes, komoly törekvés, valamelyes gond, fáradság és aldozatkészség, nemkülönben némi kereskedői szellem alkalmazásával néhány év alatt nagy eredmények volnának elérhetők.

Helyes irányu szervezés és vezetés esetén mezőgazdasági munkásaink mindenütt megtalálhatják azon házi ipari foglalkozást, mely számottevő részüknek téli időben kere-

setet biztosítana. Ezt a meggyőződésemet 8 évi tapasztalatomból merítettem, mióta a földmiveltésügyi miniszteriumnak a gazdasági ipar meghonosítása és fejlesztése terén kifejtett akciójában részt veszek.

Régi időkben szokásban volt a magyar nép körében, hogy a mezői munka szünete alatt, különösen a téli hónapokban házi foglalatossággal töltötte az egész háznép idejét. Még nem is olyan régen házi szorgalomból telt ki a családnak minden ruhája, valamint a gazdaságban használt eszközök, kosarak és a szükséges faragó munkák. Erős mesterrükre volt a szükség.

Az utóbbi évtizedekben azonban nagyot változott a világ, a gyárak nagy tömegbe és olcsón állítják elő a mindennapi élet legszükségesebb portékáit, az olcsó szállítási eszközökön, vasutakon gyorsan hordatnak szét azok az ország minden részébe.

A gyári ipar, a kereskedelem versenyre kelt a házi szorgalommal s a gazdanép üzleti szellem hiánya folytán elesüggött és lassan minden ipari foglalkozással felhagyott a nélkül, hogy ezt az időt, melyet előbb a házi ipar töltött be, másnemű produkció munkára fordította volna. Így mentek tönkre azután oly házi ipari foglalkozási ágak is, melyek a gépek versenyével mellett is fennmaradhattak volna, sőt azokból szép jó-vedelmet is lehetett volna teremteni.

Politikai hírek.

— **Polónyi és a bírák** Az igazságügy-minisztérium költségvetésére, különösen a bírák és bírósági hivatalnokok helyzetének javítását célzó költségvetési tételre vonatkozólag egyes lapokban részint hézagos, részint elferdített adatok tétettek közzé. Polónyi Géza igazságügyminiszter, mint a Budapesti Tudósító" jelenti, mint eddig, úgy ezután sem tartja szükségesnek ezekre az első tekintetre is célzatosoknak felismerhető híresz-

Urhölgy: (idegesen rángatni kezdi a fülkeajtót, de nem bírja felnyitni. Izgatottsága nő, végül kétségbeesetten kiált fel. (Ez szörnyűség!)

Ur: (megdörögli szemét, udvariasan nyúl a zár felé). Megengedi, — majd én! (Kinyitja a fülke ajtaját, csakül, hogy egy tekintetet vetne a hölgyre.)

Urhölgy: (kimerülten rogy le szemtől-szemben az utassal.)

Ur: (hirtelen illatos flacont vesz elő s szóltalanul átnyújtja.)

Urhölgy: (elutasító mozdulatot tesz.)

Ur: (elteszi a flaconját s már most megnézi a nőgyet. Ijedten húzódik aztán az ellenkező szögletbe)

Urhölgy (lassan visszanyeri önuralmát; többé nem takarja el arcát, hanem zordonan néz maga elé.)

Ur: (Nem állhat ellent a vágyak, hogy visszatekintsen. Elsőbben a fülke összes tárgyait veszi szemügyre s lassan fordítja tekintetét a hölgy felé)

Urhölgy: (hirtelen hátat fordít; de ezt a mozdulatot nem képes megtartani, más helyzetet vesz föl s akkor tekintete találkozik a férfiéval, ideges kacagásba tör ki.) Hahaha!

Ur: (elmosolyodik) Nagyon örvendek asszonyom, hogy ezt a balszerencsét ilyen kedélyesen fogja föl.

Urhölgy (élesen) Igazi balszerencse!

Ur: A véletlen sokszor nagyon gonosz...

Urhölgy: Ezantul illő módon tartani fogok tőle.

Ur: Szerencsére, semmi sem gátol bennünket abban, hogy idegenekül tekintsük egymást, akiket a sors egy két órai összevágásra összehozott. Ez gyakori eset. Nem

éppen kellems, de többnyire alkalmas arra, hogy az időt gyorsabban lemorzsoljuk.

Urhölgy: (gunnyal). Nem szükséges egymást idegeneknek tekintenünk, miután tényleg azok vagyunk. Sajnos, én nem vagyok barátja a vonaton való ismerkedésnek. Fölöttébb kellemetlennek tartom. S ilyen esetekben az idő rám nézve valóságos örök-lét. Messze vagyunk még Budapesttől?

Ur: Körülbelül 6-8 órányira.

Urhölgy: Borzasztó. Szeretnék kiugrani az ablakon.

Ur: (csipősen). Teljesen idegen ember látásától ennyire irtózni!

Urhölgy: Ah, ne is beszéljünk róla! Egyáltalán kérem, ne szóljon többé hozzám!

Ur: Némán meghajol.

Urhölgy: Bocsánat, nincs jogom megbántani.

Ur (szárazon): Nem érzem magamat megbántva.

Urhölgy (heves kitérésrel): Erről ismerek önre. Ez ön! A közöny és egykedvűség megcsontosodott alakja, a ki senkivel se törődik. Sohase is törődött! És nem volt elég az, a mit eddig kellett szenvednem, még ez is...

Ur: Asszonyom, ne idegeskedjék, gondoljon arra, hogy e pillanatban az ön sorsom se irigylésre méltóbb az önénél.

Urhölgy: De én azt nem tudom kiállani!

Ur: Ha kívánja, kimegyek; a folyosó elég tág, elférek ott...

Urhölgy (dacosan): Maradjon! Nem akarok önnek semmivel se tartozni; még azzal a köszönettel sem, amelyet udvariasságával akar tőlem kicsikarni.

Ur: Maradok... ha megigéri, hogy nem kezdi újra... Hisz már nem vagyunk többé hitestársak.

Urhölgy: Hála Istennek!

Ur: No látja... Ha udvariatlan akar-nék lenni...

Urhölgy: Nem látom be, mért nem lehetne az?

Ur: Mert ez az ön előjogai közé tartozik. Az enyém némán elviselni.

Urhölgy: Mennyi nemesség! Ennél is több: — hősiesség!

Ur: Ah, ön boldog együttlétünk édes emlékeit idézi föl... Ne tegye azt! Tulságosan meghatna!

Urhölgy: (Elkeseredéssel) Ime, az ön kiváltsága... csipni, marni, harapni... emelett úgy tűnni, mintha martir volna.

Ur: Martir... már többé nem... legfőlebb még 6-8 órány keresztül.

Urhölgy: (Nem türelmetlenül tovább dühét) Szemtelen!

Ur: Asszonyom, ön tulságos hasznot huz a jó alkalomból, mely bennünket összehozott.

Urhölgy: S ön uzsorakamatokat huz belőle.

Ur: Nem igazságos. Hisz én átengedem belőle mindazt, a mi önnek jól esik s magamba fojtom azt, a mi kellemetlen.

Urhölgy: Önrel együtt lenni, egy léget szivni be, lehet-e ebben valami, a mi jól esik?

Ur: Már az igaz! Nem születünk egymás számára. Vérmérsékletre és gondolkodásmódra teljesen ellentétesek vagyunk. Hogy úgy mondjam: dinamitikus lelkek, akik egymás közelében felrobbanok.

Urhölgy: Oh, nincs a lelkének egyetlen atomja se, mely az enyémmel rokon lenne.

Ur: Adjunk hálát a gondviselésnek, hogy megszabadultunk egymástól.

Urhölgy: Szemtelen!

telésekre reflektálni, mert a költségvetésre vonatkozóan előterjesztését első sorban a képviselőházban, illetve a költségvetési tárgyalás előkészítésére hivatott pénzügyi bizottságban kívánja megtenni.

A politikai helyzet.

(Távirati tudósítások.)

Budapest, okt. 15.

(A sajtóankét.)

A kormány most már a legkomolyabban foglalkozik a sajtótörvény revíziójával. Már napok óta folynak a tárgyalások ebben a kérdésben és előkészítik az anyagát egy nagyobb szabású ankétnek. Ma reggel ebben a tárgyban Polónyi Géza igazságügyminiszter felkereste Wekerle Sándor dr. miniszterelnököt, aki később — úgy dáltájt — Polónyival együtt eljött az igazságügyminisztériumba. Itt déli 1 óráig folyt a tanácskozás, melyen elhatározták, hogy még október hó folyamán sajtóankétet hívnak egybe, amelyre meghívják az összes újságtestületeket és külön-külön a fővárosi lapok szerkesztőseit. Az ankétet Wekerle Sándor dr. miniszterelnök fogja vezetni.

(A fiumei kormányzó lemondása.)

Egy ma reggeli lap azt a hírt közli, hogy gróf Nákó Sándor fiumei kormányzó lemond állásáról és ez elhatározása ama bizalmatlanság eredménye, amelyre a fiumeiek az ő személyét hivatalba lépésétől kezdve fogadták. Telefon útján kérdést intéztünk e tárgyban fiumei tudósítónkhoz, aki a kormányzó titkárát kereste fel. A kormányzó ugyanis négy heti szabadságra utazott és így személyesen nem cáfolhatta meg e híresztelést. A kormányzó titkár a következő nyilatkozatot tette:

Ur: Ugy tetszik, mintha ezt már mondta volna egyszer.

Urhölgy: Bizonyos vagyok benne, hogy többször is rászóigált.

Ur: (kiveszi óráját) Igazán kíváncsi vagyok, hogy egy elvált asszony, ha éjnek idején véletlenül összekerül az urával, óránként hányszor szemteleníti le?

Urhölgy: (szépen tépdeseve): Ingerkedik velem... bosszantani akar... Visszaél a helyzettel...

Ur: Ellenkezőleg. Attól tartok, hogy fölfal.

Urhölgy: Fölfalni önt? ... Fenevadak se harapnának belé... Ah, hála az égnek... Állomás! Itt legalább kiszállhatok!

Ur: Kérem... Kész vagyok én is megtenni, hogy ön maradhasson...

Urhölgy: Mert tudja, hogy nem fogadok el szívességet öntől...

Ur: Ebben is szerencsém van.

A vonat állomáshoz ér; az urhölgy összekapkodja holmiját és rohan az ajtó felé. E pillanatban nyit be a Kalauz. Uram, van már az ön számára is üres fülkém, tessék csak utánam jönni.

Urhölgy: (tagra nyit szemekké): Lehetőséges?

Ur: (veszi utipodgyászát, meghajol a hölgy felé): A viszont nem látásra!

Urhölgy: (egyedül marad. A kezében levő bördönt három négyezer odavágja az üléshez. Ugy érzi, mintha mázsás kődarab gördült volna le a kebléről. Hanyatt fekszik, jól keburkolózik köpenyében s lehunyja szemét. Egynéhányszor még fölriad s ijedten az ajtóra tekint, de nemsokára erőt vesz rajta a kimerülés. Kezei még ökölbe vannak szorítva, de lassankint szabályossá válik lélegzése s az arcára kiülő rőzsapír jelzi, hogy mély álomba merült.)

A kormányzó jelenleg Pvielshofban időzik édes anyja látogatására, onnan még a mai napon Budapesten keresztül Nagyszentmiklóstra utazik. A lemondási hír nemcsak hogy teljesen talptalan, de itt még elképzelni sem tudnak elfogadható okot, amely aktuálissá tehetné. Igaz, hogy a fiumei autonomisták bizalmatlansággal vannak a kormányzó iránt, de ez azóta dotálódik a kormányzó erős magyar érzelme nyilvánvalóvá vált. Gróf Wickenberg kormányzó helyettesnek is az a véleménye, hogy a lemondási kacska az autonomisták mesterkedése folytán került a sajtóba. Egyébként a titkár azonnal táviratilag értesítette a grótot, aki azonban még eddig nem felelt. A Bud. Tud. még a mai nap folyamán energikusan meg fogja cáfolni a hírt.

(A költségvetési vita)

A függetlenségi párt a hét végén tartja azt az értekezését, melyen a költségvetést fogja letárgyalni. A párt vezetősége úgy tervezi, hogy a budget valamennyi tételét egy konferencián intézeti el és már most bantsorozzák a pártban azt a tervet, hogy a költségvetési vitában csak azok szólaljanak fel, akiknek konkrét mondanivalójuk van. Kossuth Ferenc odaoyilatkozott, hogy szívesen veszi, ha a felszólalók előre tájékoztatják a kívánságaik felől, hátha azokat a parlament bevonása nélkül teljesítheti a kormány. A múlt költségvetésnél leintették a szászokat azzal a megokolással, hogy ahhoz a kormánynak tulajdonképpen semmiköre, mert azt örökségként vette át a törvénytelen rendszertől. Így tíz nap alatt elfogadta a Ház valamennyi tételét. Most új rendszer új politikájának számokban foglalt képét tartják a törvényhozás elé, de a kormány ismét a gyors elintéztet arra való tekintettel, hogy novemberben a delegációk ülésének s addig az ülésüket is be kell rekeszteni, hogy az új delegátusokat megválaszathassák. A többi pártból a hivatalos szónokok közül szintén alig lesz felszólalás.

(A Házat összehívták.)

A képviselőházat ma váratlanul szerdára összehívták, mert a legutóbb benyújtott javaslatok nagyrészt a bizottságok már letárgyalák és benyújtani óhajtják a Háznak, hogy már a pénteki ülésen tárgyalhassák azokat. Legelőször a legfontosabbat, az iparfejlesztésről szóló javaslatot fogják letárgyalni.

(A király Budapesten)

Bécsi tudósítónk jelenti telefonon, hogy osztrák politikai körökben elterjedt hírek szerint a király november első napjaiban hosszabb tartózkodásra Budapestre érkezik. Az uralkodó Gödöllőn fog lakni. Utazása a delegáció ülésével van összekötöttesben, de a király a karácsonyi ünnepekig Budapesten marad. Ezalatt az idő alatt több, udvari ünnepeket rendeznek.

Gyalogos kirándulás a Főiskolából Rákóczy temetésére.

(Saját tudósítónktól.)

— október 15.

Egy tiszteletreméltó, igen érdekes eszme kerekedett ma felszínre a főiskolánk ifjúsága körében, amely, mint megszületett, szonnal nagy pártolásra és sok követőre talált.

Ez eszme az, hogy főiskolánk ifjúsága köréből a hivatalos deputáción kívül még minél nagyobb számban vennének részt a kassai Rákóczy ünnepélyen. A vállalkozó és hazafias szellemű ifjúság, amely szavakban kifejezti hazafiasságát tettekben is tudja nyilvánítani, az indítványt nagy örömmel fogadta, és a gyűjtő iv rövid egy óra alatt negyven ötven akadémiai polgár aláírásával forgott közkézen, akik ígéretet tettek arra nézve, hogy f. hó 25-én gyalog indulnak el Debrecenből, hogy a kassai gyászünnepélyen részt vehessenek.

A mozgalom vezetője Földessy József hittanhallgató, aki csak a napokban tért haza hosszabb római utjából, kidolgozott uti tervet mutatott be az érdeklődőknek, amely szerint a zarándok ifju csapat két közte eső főbb állomás helye Nyiregyháza és Sárospatak volna, ahol bizonyára a testvér főiskola ifjúsága a legnagyobb szeretettel ölelné keblére ifjainkat, s ahol egy rögtönzött kis ünnepélyt is rendeznének, aztán egy közbe eső kisebb éjjeli állomás után negyed nap érkeznének Kassára.

Az ifjúság, nem törődve az ut fáradalmával, hidegséggel és egyéb kellemetlenségekkel, nem engedi magát visszariasztatni a kilátásba helyezett netaláni szívéltyelen fogadtatással sem, mert szeméi előtt a nagy szabadsághős képe és az iránta érzett hatalmas honfiai szeretet lebeg.

Ma már az acad. rector profesorhoz be is nyújtják engedély és egy heti szabadság megadása iránti kérelmüket, aki bizonyára nem is fogja megtagadni kívánságukat.

Különben erre már van a múlt évekből egy precedens, amikor Erdei Károly vezetője mellett egy nagy zarándok csapat indult el késő ősszel a szegedi meggyalázott Kossuth szobor megkoszoruzása végeit és utjokban mindenütt nagy szeretettel, tárt karokkal, ünnepeégekkel és melegséggel fogadta keblére a magyar közönség főiskolánk ifjúságát.

A mostani zarándok menet tervezői előre tudatni fogják úgy a közbe eső helyeket, mint Kassa városát, illetve az ünnepély rendezőségét érkezésükről, hogy ellátásukról némileg gondoskodva legyen. Egyszermind tekintettel a körülményekre, az ünnep rendezőségéhez, az irányban folyamodnak, hogy nekik a diadalmenetben egy kis helyet juttassanak.

A mozgalom már nemcsak a főiskolában, hanem a közgazg. tanfolyam hallgatói körében is megindult a csatlakozás érdekében és előre láthatólag a zarándok csapat száma mindinkább nagyobbra fog megszorodni.

Sigitse őket dicseretes, nemes és önfeláldozó vállalkozásukban a magyarok Istene! (sz. i.)

IRODALOM.

A „Színház és Élet” ötödik száma ismét szép és érdekes tartalommal bír. Az első cikk egy rövid, de magvas munka a tragédiáról és komédiáról. Szerzője Valtér Bloem. Ezután következik a Hajdu Endre szellemes dialógja a „Színház után”. Érdekes képekkel van illusztrálva „A táncról” című cikk. Folytatva van a színészevelésről megkezdett tanulmány is. Bemutató előadásokról szóló kritika: A papa leánya és gróf Hamlet. Végül jönnek vidéki színészetről szóló tudósítások és az „Érdekes Újság”

című melléklet. Egyes szám ára 30 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal, Budapest, VIII. Főherceg Sándor u. 22.

Rémes tűzhalál Hajdúházon.

Leégett ház.

Asszony a lángok között.

(Saját tudósítónktól.)

— október 15.

Borzalmas, megrázó körülmények között mult ki a közeli Hajdúhadházon egy jómódu gazdaembernek a felesége. A könyörtelen halál oly tragikus módon ragadta ki az élők sorából, hogy rajtunk is, — kik pedig távol vagyunk a szörnyű eset színhelyétől — borzadály fut végig a rémes szerencsétlenség hallatára. Izzó, véres lángok között hamuvá égett testtel fejezte be földi pályafutását. Valóban megdöbbentő esemény. És a boldogtalan asszonyt szörnyű helyzetéből még nem is próbálták kimenteni. Szinte hallani véljük, mint pokoli kinjaitól gyötörve átkokat szór azokra, kik nem sietnek segítségére, hogy megmenekülhessen azoktól az izzó, pusztító lángoktól, melyek testét körülnyaldosták.

A rémes eset ma hajnalban történt Hajdúhadházon. Ugy három óra tájban Gálosi Imre háza, mely a város vége felé fekszik, hirtelen ismeretlen okból kigyulladt. A gazda Gálosi Imre nem volt otthon, mert az éjelt tanyáján töltötte.

A lángok már teljesen elborították a háztetejét mikor a szomszédbeliek észrevették az esetet. Nemsokára megkondult a vészharang is, és minden ép kéz láb ember sietett az oltáshoz, mert a szeles időt és a körülötte levő nádas házak tűzveszélyességét tekintve, tartani lehetett attól, hogy a lángok átcsapnak a közeli házakra.

Lázasan folytak az oltási munkálatok, majd kivonult az ottani tűzörség, és óriási erőfeszítéssel igyekeztek elnyomni a tüzet. Igyekeztek leginkább oda irányult, hogy a szomszédos telepeket mentse meg a veszedelemtől.

Gálosiak házában ekközben nagy pusztítást vitt végbe a tűz. Csak ekkor fordultak itten az oltáshoz. — Már akkor a tetőzet teljesen leégett, sőt az egyik szoba mennyezete be is szakadt. Rémes, velőtrázó sikoltás kísérte a beomlást. A kint levőkben csaknem megfagyott a vér.

Sejtelmük se volt arról, hogy valaki benne legyen a házban, azt hitték, hogy az egész család a tanyára ment. Az általános rémületet csak fokozta az, hogy benne a szobában, hol már a mennyezet leszakadástól már minden égett a lángok között megjelent egy nő alak, kiből a jelenlevők Gálosi Imrénét ismerték fel. Az asszony csak pár pillanatig maradt állva és úgy látszott mintha szólni akarna és aztán nyomban összeesett.

A tűzoltók és a szomszédok óriási erőfeszítéssel igyekeztek a szobába behatolni és kimenteni a szerencsétlen asszonyt, ez azonban minden igyekezetük dacára sem sikerült. Csak mikor nagysokára a tűz kidühöngte magát, találtak rá elszenesedett holttestére.

Az esetről kiméletesen értesítették a férjét, ki mióta megtudta a szörnyű valót állandóan félre beszél. Félnek tőle, hogy a nagy fájdalom nyomokat, hogy idegrendszerében.

A debreceni ügyészség és vizsgálóbi-

róság nyomban megindította a vizsgálatot, mert nincs kizárva, sőt valószínű, hogy bűntény forog fenn és már is rebesgetik, hogy Gálosiak egyik haragosa gyújtotta fel a házat.

NAPI HIREK.

A joghallgatók Rákóczy ünnepélye.

— október 15.

Nagy időket élünk. Az őszi enyészet kezdete okozta levert kedélyt hazafias, szent érzelmek emelik fel, látva azt, hogy az idők hosszu folyása által eltefelt érdemek hősei a sírban is megmozdulnak, s lerázva az idegen föld nehéz terhét, imádott hazájukba jönnek nyugodni. A ki csak mozdulni tud, igyekszik kivenni részét ama kegyeletes ünnepélyekből, melyek kunyhók és paloták lakóinak szívét jól eső tudattal töltik be. A Joghallgatók Önképző Társasága tegnap tartott gyűlésén végleg megállapította amaz ünnepély programját, melyet f. hó 18 ikán, esütörtökön d. u. 5 órakor a nagy fejedelem, II. Rákóczy Ferenc és társai hamvainak haza hozatala alkalmából rendez.

A korhű stílusban írott meghívót s az ügyesen összeállított műsort itt közöljük:

Mi, a debreceni kollégium joghallgató ifjúsága adjuk emlékezeiül jelen meghívó levelünk rendén mindenkinek, a kiket illet, hogy az Ur 1906 ik esztendejében, október havának tizennyolcadik napján, a kollégium nagy tanács-termeben nagyságos fejedelmünk II. Rákóczy Ferenc emlékére annak alkalmából, hogy a megdicsőült hamvai végtisztesség tételre az édes hazai földbe hozatnak, ünnepélyt szentelünk, mely ünnepünkre a nemes városban lakó hazánk fiait és leányait, főképen a nemes diák ifjúságot szeretettel megvárjuk.

Az ünnep rendje:

1. Kuthi Sándor jh., a J. Ö. T. elnöke, megajnyító beszédet tart.
 2. Szűcs Margit urleány hazafias költeményt szaval.
 3. Vásáry István, Ardrás és József jh.-ok 1711-ből való bujdosó nótákat játszanak.
 4. Dr. Varga Lajos ur emlékbeszédet mond.
 5. Lónyay Piroska a debreceni színház művésznője kuruc dalokat énekel.
 6. Szávay Zoltán jh. maga irta költeményeket szaval.
 7. Ebergényi László jh., alkalmi költeményt szaval.
 8. Szántó József tárogatón magyar nótákat ad elő; kíséri Kovács Béla.
- Kezdeté d. u. 5 órakor. Az ünnepélyt a Joghallgatók Önképző Társasága rendezi.

Téglás szenzációja.

Agyonütött legény.

— október 15.

Sötét bűntény történt az elmúlt napok egyikén Tégláson. Agyonütöttek egy legényt. A tettes teljesen ismeretlen, sőt még az sem tudható, hogy a véres esemény mikor és milyen körülmények között folyt le.

A közeli Téglás község határában ma hajnalban a járőkelők egy paraszt legényt teljesen kihült hullájára akadtak. A szerencsétlen fején iszonyu seb tátongott, de azonkívül is számos sérülés véres nyoma látszott meg rajta. Nyomban bejelentették a szörnyű leletet az ottani csendőrségnek, mely legott nyomozáshoz látott.

A legény személyazonosságát csakhamar megállapították. Eszerint a tragikus végű fiatal ember Szabó Bálint 20 éves téglási lakos, de hogy kivel találkozhatott a község határában

és egyáltalában hogy ki a gyilkosa — arra nézve még semmi bizonyosat nem tudott kideríteni a vizsgálat. Bodo József a nyomozást vezető őrsvezető még a délelőtti folyamán értesítette a bűncselekményről a debreceni ügyészséget. Innen Hoffmann József vizsgálóbíró még a déli vonattal kiutazott a helyszínre a vizsgálat megejtése végett.

Remélhető, hogy a vizsgálat rövid időn belül eredményre fog vezetni és a bűnös nem kerül el az igazságszolgáltatás sujtó kezét.

A sötét bűntényben különben a debreceni csendőrség is nyomoz, mert nem lehetetlen, hogy a gyilkos erre felé vette útját. A nyomozást rendkívül megnehezíti, hogy a kihallgatottak sem tudnak semminemű felvilágosítást adni a tettesre vonatkozólag, a ki pedig bizonyára barátja vagy ismerőse lehetett a szerencsétlenségnek, mert rablógyilkosság mint azt előre feltételezték, tekintve a ténykörülményeket egyáltalában nem forrog fenn.

* **Thaly Kálmán üdvözlése.** A debreceni függetlenségi párt nevében Márton Imre és Kiss Albert a Kálmán nap alkalmával ez alábbi meleg hangú táviratban üdvözölte Thaly Kálmánt, a kuruc kor nagynevű buvárlóját s Debrecen I. kerületének képviselőjét.

Dr. Thaly Kálmán

Budapest.

Téged, ki országgyűlési képviseltetésünk második huszonöt évének bevezetésével magyar nemzetünket a drága hamvakkal megajándékozod, neved napjának évfordulóján örömmel, szeretettel s büszkeséggel üdvözlünk; kívánják hogy korszakalkotó, örökbecsű munkádat egészségesben, sikerrel végezve, a Rákóczi elvei felvirágoztatásának még sokáig lehess lelkes zászlóvivője s boldog szemlélője.

A debreceni függ. és 48-as pártért Márton Imre és Kiss Albert.

Az üdvözlésre Thaly Kálmán a következő táviratban felelt:

Márton Imre pártelnök és Kiss Albert uraknak

Debrecen.

Ép nagy utamra indulóban bucsuzás-ként fejezem ki forró hálámát nektek és pártunknak megtisztelő üdvözléséért. Igaz hivatok Thaly Kálmán.

Debrecen város közgyűlése is üdvözölte Thaly Kálmánt a Rákóczi hamvainak hazahozatala alkalmából. Thaly Kálmán az üdvözlést a következő tartalmu Kovács József polgármesterhez intézett táviratban köszönte meg:

Debrecen város közönségének

Debrecen.

Épp magasztos csölu nagy utamra indulóban egyelőre ezuton tolnacsolom legforóbb hálámát a most veit kintuntetó batározatért. Hü polgártársuk: Thaly.

* **Fráter Lóránd szobra.** Kedves és szép dolog került a képzőművészeti piacra: Fráter Lorándnak, a délceg huszárkapitánynak, a kiváló magyar lantosnak szobra, akinek gyönyörű nótáit éneklük szerte az országban. A kedvelt zeneköltőt, aki megtudta hódítani azorszag egész közönségét, Horvai János szobrászművész mintázta meg. A szobrocška a zenepoétát élethűen ábrázolja civilruhában, panyókára vetett köpönyeggel s fején troubadur-kalapal. A szobrocskát bronzba öntik és

sokszoritják s így mindenkinek módjában lesz azt olcsó pénzért megszerezni.

*** Az oratóriumi emléktábla.** A Magyar Irodalmi Társulat választmányja a mai napon benyújtotta az egész ifjuság nevében kérvényt, a melyben az oratóriumi emléktábla emléktábla engedélyezésének végleges elintézését kérte. Az egyházkerületi elnökség, mint a mely hivatalban van az ügyet elbírálni, valószínűleg engedélyezi a tábla leleplezését és a kapcsolatos ünnepségeket, így az ifjuság nemcsak a siker fogja koronázni s ezzel véget vetnek annak a türelmetlen állapotnak, hogy a 49 napok emlékét ne hirdesse Debrecenben más, csak a szerencsétlen Szabadságszeber, abban a Debrecenben, a mely a nagy napok alatt az ország központja volt.

*** Uj vasut.** Bereg megyében a Borzsa völgyi vízi vasut építésére a Kereskedelemügyi miniszterium az előmuakálási engedélyt megadta. Utvonat Beregh Szolyva Hárshalva kies vidéki gyógyfürdő helyétől kezdve Sztrajna Malmos Kereczke — Kuspicza Kovácsréti — Dolha Zádnya — Miszticze.

*** Tanácsülés.** Ma a városháza kis tanácstermében Kovács József polgármester elnöklété alatt tanácsülés volt, melyen folyóügyeket intéztek el.

*** Nagy beteg polgármester.** Karcaz r. v. város derék polgármestere, dr. Szentesi Tóth Kálmán, kinek betegsége lábnyúlás következtében olyan veszedelmessé fajult, hogy talán csak amputálással menthető meg az élete. Mint biztos forrásból értesülünk, dr. Szentesi a budapesti Veres kereszt kórházban vételezte fel magát, ahol Orlomaitzer kórházi főorvos a legnagyobb gondnal ápolja, Dr. Szentesi Tóth Kálmán neve az irodalomban nem ismeretlen és mint kiváló tornász a külföldi verseny pályákon szerzett dícsőrséget a magyar névnek. 29 éves korában választották meg Karozag város polgármesterének. Mivel tehetségét, munkaképességét, akaraterejét, a ka ezakiak hamar megismerték, két évi polgármesteri működése alatt nagyon sok hasznos dolgot produkált.

*** A Csokonai kör választmányi gyűlése.** A Csokonai-kör 1906. évi október havi 17-én, szerdán d. u. 5 órakor a Csokonai-házban választmányi gyűlést tart: 1. Jelentések. 2. Az erekiyétár megnyitása. 3. A Bocskay emlékünnap. 4. A Debreczeni Fűvészkönyv jubileuma. 5. Indítványok. 6. Folyóügyek.

*** Az osztályorsajáték** tegnapi húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorolták ki:

40 000 koronát nyert: 69983.

5000 koronát nyertek: 585 5841 13148 73821 115390.

2000 koronát nyertek: 5478 27258 20109 33678 38636 54415 54921 67617 78354 88712 85945 87055 98203 102378

1000 koronát nyertek: 3870 7955 11837 13380 13487 14054 18075 20710 20757 28251 35012 36934 38265 40378 42551 45724 45750 46005 49676 54804 55271 59298 60858 65346 66142 73740 74180 77288 78126 82260 84033 88553 89313 90645 93301 96992 99300 100606 102432 114583 115926 119698 120776 122302 122542

500 koronát nyertek: 2596 9424 11456 11684 16600 17471 18844 20447 22121 22330 22833 24391 27073 28305 33921 35150 36067 38267 38732 39508 39686 43163 46675 48763 48954 53715 56272 62344 64028 66068 69494 66919 77822 81543 86913 93296 93713 94773 97472 97938 101276 103510 110068 113731 117673 119829 123300 124885

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

*** Csavargás.** Békési Józsefné Szöllösi Maris, ki foglalkozás nélkül itt csavargott Debrecenben, az éjjel az állomás közönsége között egy nikkel órát és egy ezüst láncot akart eladni, azonban mikor a rendőr kérdésre mondta, hogy az órát hol szerezte, felvilágosítást nem tudott adni, miért is a büntető osztályra kísérték.

*** Hamis kártyások.** A külsőség rejtett helyein valósággal garázdálkodnak a hamis kártyások, ma délelőtt panaszt emelt a büntető osztályon Tóth József mikapócsi lakos napszámos ember, hogy a katonai kórház háta megett egy kártyázó társaság közé került és az utolsó krajeáig kifosztották. A rendőrség megindította a nyomozást és a kártyások közül Csomoros András és Dédai László ismert hamis kártyásokat letartóztatták. Beismerik, hogy kártyáztak, de azt, hogy ők hamisan játszanának tagadják. További intézkedésig a büntető osztályon maradnak.

*** Gazdasági cselédek kitüntetése.** A földmívelésügyi miniszter minden évben 100—100 koronával és előismerő oklevéllel tünteti ki azokat a gazdasági cselédet, kik egy helyen hosszabb ideig szolgálnak egy huzamban. Ez évben a miniszter Debrecenből 2 gazdasági cselédet tüntetett ki. Az egyik Mile Sándor, ki özvegy Stainfeld Mihályonál 42 év óta szolgál egy huzamban Mile Sándor előbb mint kocsis szolgált 30 évig, majd elhagyva ezt az állását, mint őr és felügyelő teljesít szolgálatot; a másik gazdasági cseléd pedig Kiss András, ki Jóna Istvánnál szolgált 27 év óta. A miniszter jutalmát és az előismerő oklevelet e hó 21-én, vasárnap délelőtt 10 órakor adja át a polgármester a tanács jelenlétében a két kitüntetett derék cselédnek.

*** A részegség átká.** Riez János Homok-utcai lakos tegnap reggel három óra tájban lépdelt hazafelé igen beszeszt állapotban. Utközben találkozott három alkoholistával, kikben már annyira működött a szesz, hogy valami csekélységből kifolyólag Riez hitába szurtak. Sérülése elég súlyos. Feljelentésére a rendőrség megindította az eljárást.

*** Ellopott ruhaneműk.** R. S. urinó feljelentést tett ma a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes távollétében lakásából 80 korona értékű ruhaneműt ellopot. A rendőrség nyomoz.

*** Tolvaj a műhelyben.** Orosz István Miklós utcai lakos panaszt tett a rendőrségnek, hogy műhelyéből 5 drb. Erzsébet szanatórium sorjegy részletet, egy ezüst órát láncot, és egy gyűrűt, összesen 98 korona értékben elveszett. A rendőrség keresi az ismeretlen tettest.

x Orvosi tekintélyek előszeretettel rendelik csusz és kőszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányezzeri bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógy szerásznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvu” gyógyszerár. 107—x 51.

x Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Vallanak a cinkosok.

Sóvágó bandájáról. — A vizsgálat eredménye.

Szenzációs fordulat.

— Saját tudósítónktól. —

— október 15.

Sóvágó és cinkosainak büntetési és az ellenük megindított vizsgálat körül immár valóságos irodalom fejlődött, mi annak a bizonyítéka, hogy a nagy közönség soha sem tapasztalt nagyarányú érdeklődést tanúsít ez iránt a kétségbevonhatatlanul nem mindennapi óriási bűnpör iránt. Feszült figyelemmel várja a vizsgálat lefolyását és eredményét.

Tény dolog, hogy ez a bűnpör a maga teljességében, nagy kiterjedésével és titokzatoságával páratlanul áll a bűnesetek krónikájában. Nem éppen azért, mert a banda rendkívüli sok tagot számlált, nem is azért, mert véresebbnél véresebb és borzalmasabb rémtetteket vittek véghez, — hanem azért,

mert dacára a huszadik század fejlett, sőt mondhatni tökéletes közbiztonsági intézményeinek évek hosszú során tudtak garázdálkodni, rabolni, gyilkolni anélkül, hogy valamelyik hatóság nyomukra tudott volna járni.

Most végre mikor az igazságszolgáltatás kezébe kerültek, a vizsgálatot és nyomozást az illetékes tényezők fokozott erővel indították meg ügyükben. Mindazonáltal sok ideig volt meddő a vizsgálat, mely minden energiája mellett megtört a cinkosok védelmi vonalán, de egyöntetű, határozott, elszánt módon folytatott tagadásokon.

A vizsgálat mindazonáltal nagy szorgalommal gyűjtötte az adatokat, a bizonyítékokat, és csoportosította még az egyes homályos ténykörülményeket is vádoltság ellenük. Végre is meglőtt a különben előrelátható eredmény. A banda egyik tagja felhalmozott bizonyítékok teher alatt beismerő vallomást tett. Vallomásaival a mellett hogy magával rántotta a többi cinkosokat — a vizsgálatnak oly vezérfonalat adott, amelynek segítségével minden valószínűség szerint már a legközelebbi napokban ki fognak deríteni a különböző bűntetteknek elkövetői, és teljes világosságban fognak előtűnni az eddig még oly titokzatos részletek.

Szombati vallomása.

Az összes cinkosok között Szombati János a téglakerti lakos tört meg legelőbb és a mai nap folyamán szenzációs vallomásokot tett, alaposan leleplezve cinkostársait. Egyideig ugyan ő is erősen tagadott, ugyanarra, hogy a mult hét egyik napján szabadlára is helyezték, mert állene abszolúte nem merült fel valami súlyos bizonyíték. Azonban alig, hogy kibocsájtották Szombati, Mátyus András, a csak még nem rég elfogott cinkos kihallgatásakor egész váratlanul és meglepően Szombatira vallott. Természetesen Szombati ismét letartóztatták és behozták az ügyészség fogházába. A rossz utra tévedett ember ekkor már teljesen megtört, gondolkozása annyira demoralizálódott, hogy a vizsgálóbíró előtt az egész bandára vonatkozólag töredelmes beismerő vallomást tett. Vallomásainak igaz voltát bizonyítja, pedig leginkább az, hogy saját magára nézve is őszinte, szörnyű vallomást tett. Eszerint számos apró vállalkozás, rablás, lozolás, fosztogatás mellett ő is részt vett a Méliusz-terei rablógyilkosságban.

Nyiri vallomása.

Szombati vallomásából kifolyólag egész új nyomot vettek fel újra a vizsgálatot, és ismét kihallgatták az összes Sóvágó ügyben letartóztottakat. Ezt is nagy siker koronázta, amennyiben bár a cinkosok legnagyobb része most is megmaradt csökönys tagadásuk mellett, de Nyiri Sándor még is vallott. Vallomása nagy jelentőségű, mert több homályos pontot világít meg, úgy hogy ezek után a vizsgáló-bíró előtt teljesen tisztán áll az eddig oly titokzatos bűntény.

A rablások és a Méliusz-terei gyilkosság tettesei.

A vallomásokból és az eddig nyomozás és vizsgálat eredményéről aztán kitűnik, hogy a mult év őszén Búdszentmihályon három izben történt rablómerényletet a banda tagjai közül Sóvágó János, Gáspár Kajdán Zsiga, és H. Erdélyi Sándor követték el. Kende Ernő gyógyszerésznél szintén azidőtájt rablómerényletet elkövetett álarcosok és bekormozott alakok Siteri, Györi, és Sóvágó

voltak. A vizsgálat koronája azonban az, hogy a Méliusz-téri rablógylkosság tettesei is minden kétséget kizárólag meglettek állapítva, még pedig Szombati, Nyíri Sándor és Sívágó személyében.

Az, hogy a rablógylkosságot köve 5 elzeseles nyomozás szerint 5-6 tettes követhette el a szörnyű rablógylkosságot, mindamellott megállhat. Ugyanis ezek a cinkosok voltak azok, kik a meggyilkolt Kovács házába behatoltak, a többiek csupán őrködtek, tudvalevőleg a Kossuth-utcai temetőnél és a Cegléd-utca végén, nehogy meglepjék a házban levő rablókat.

Ezekből látható, hogy a vizsgálat óriási eredményeket ért el, mely első orban Hoffmann József vizsgálóbíró ügybuzgalmának, valamint méltó segítő társainak, elsősorban Fetsenay Zsigmond v. bíró segédnek tudható.

A vizsgálat azonban még koránt sincs befejezve, még meg kell történni nyolc kilenc agyafurt gazember tagadását, kik ugyanis a bűnpörben letartóztatva vannak és koránul tagadnak élükön Sívágó Jánossal, a tagadás nyamasterével.

S Z I N E A Z.

Műsor.

Okt. 16. Kedden „Tabarin felesége”, dráma. Utánna: „Bajazzók”, opera. (B)

Okt. 17. Szerdén „Smolen Tóni”, énekes bohózat. (C)

Okt. 18. Csütörtök „Kis herceg”, operetta. (A)

Okt. 19. Pénteken „A nap hőse”, bohózat. Először. (B)

Okt. 20. Szombaton „Csere leányok”, operetta. (C)

Okt. 21. Vasárnap d. u. „Felhő Klári” népszínmű.

Este: „Csere leányok”, operetta. (Kisbéli).

Csőppség. A multesztendő legujabban sikerült vígjátéka ment ma a randes, megszokott előadásban. Zilahy ismét brillirozott Szató Irma, Szakács, Szakácsné méltó társai voltak. Hátnel nem tudta elfeledtetni elődjét, sokkal merevebb és kevésbbé meszterkálendlen volt. (Ve.)

Előkészületen. A nap hőse bohózat újdonság itt először, melyben a főszereplők Szabó Irma, Almásy Lola, Ardi Ida, Békés, Ternyei, Bérczi, Deesy, Szente és a „Csereleányok” operetta újdonság itt először, a rendkívül mulattató operett, melynek szövege valódi vígjáték, fényes kiállításban fog színtékrülni, új jelmezekkel és új díszletekkel, az újdonságban különösen bálás szerepe van Föthy Frida és Lóczy Piroskának, valamint Sarkadinak, ki az egész están át hol férfi, hol női ruhában játssza végig szerepét.

A kis herceg operette, mely a mult heti játékréndről előre nem látott ok miatt lemaradt. Csütörtökön f. hó 18 án kerül színté a címszerepben Zilahynéval. Ki e szerepben arata sikerének legszebb úndalát a budapesti népszínházban. Kivüle réezi vesznek az előadásban Radó Anna, Vida Iona, Arkossy, Polgár.

A Smolen Tóni énekes bohózat melyben a közönség a mult előadások alkalmasán rendkívül jól mulatott, holnap ismét színté kerül a már ósmert szereposztásban, Gutta Somának ez a rendkívül mulattató, hazafis szellemű darabja, tarkaságaival, mókával megérdemli, hogy zsufozt ház nézze végig az előadást.

A Bajazzó operában a főszerep Nedda Zilahyné kezében van. Caniot Keresz éneki, Tónio hozódot Polgár. Bepjo komédiás gyereket Radó Anna, Silvót Nedda szereimését Bay László.

A keddi előadás. Tabarin felesége tragikomédia és Bajazzó opera, ez a két hatalmas mű kerül egy este színté mind a két előadás az összes külföldi és magyarországi színpadokat előbbiben Szakács és Lukács Juhászok ju ott a legnehezebb szerep. A tragikomédia a legerősebb drámai jelenetekben bővelkedik, a legmegrázóbb jelenés a darabban mikor Tabarin le szurja hűtelen nejét és szívéből patakzik párolgó vére, a nő haldokolva, mint egy halálra sebzett vad férjéhez vánszorog es párolgó vérért férje arcába keni, valóságos háborzongató e jelenés és a közönség lélekzetét vissza fojtva ámul a drámai mű e magkapón realiztikus jelenetein.

TAVIRATOK

Mátrai Lajos halála.

Budapest, október 15. Mátrai Lajos szobrasz tanár, művész, aki vidéki városban igen sok nagy szobrot állított fel, ma reggel lakásán hirtelen elhunyt. A halála feletti részvét igen nagy.

Gyilkos földbirtokos.

Temesvár, okt. 15. Csiholván Elek földbirtokos ma éjjel erősen illuminált állapotban betévedt bátyja portájára, ki azt híven a sötétben, hogy tolvajjal van dolga agyonverte. A gyilkost letartóztatták.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, okt. 15.

Buzakínálat mérsékelt, vételkedv esékely. Nyugodt irányzat mellett 30,000 métermázsa került forgalomba 5 fillérel olcsóbb áron. Egyéb gabonacemek közül rozs és árpa szilárd, zab tartott, tengeri változatlan. Idő: szép.

Buza októberre	14 64-66.
Buza áprilisra	15.15-14.
Rozs októberre	13 06-08.
Rozs áprilisra	13 32-34.
Zab októberre	14 30-32.
Zab áprilisra	14.32-34.
Tengeri augusztusra	—00—.
Tengeri szeptemberre	—00—.
Tengeri 1907 májusra	10 40-42.
Rapce augusztusra	26 10-30.

Városi Színház.

Bérlet. 14. sz. (B) Bérlet 14. sz. (B)

Ma kedden, 1906. október hó 16 án:

Tabarin felesége.

Dráma.

Ezt követi:

Bajazzók.

Opera 3 felvonásban.

Miért

részesítik előnyben a Scott fíle Emulsiót a közönséges csukamájolajjal szemben? Mert a közönséges csukamájolaj rendesen emésztést zavarokat idéz elő és a szervezet a csukamájolajnak csak igen párányi részét képes magába felvenni, míg a Scott-féle Emulsióban a csukamájolaj legfinomabb cseppecskékre léven osztva, még a leggyengébb gyomor által is könnyen emészhető. Ennélfogva a csukamájolaj oly óriási táp és gyógygeraje teljes mértékben javára van a szervezetnek és új erőt új életet jelent.

A Scott-fíle Emulsió valódiságának jele a "hátán nagy csukahalat vivő halász" védjegy. Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál.

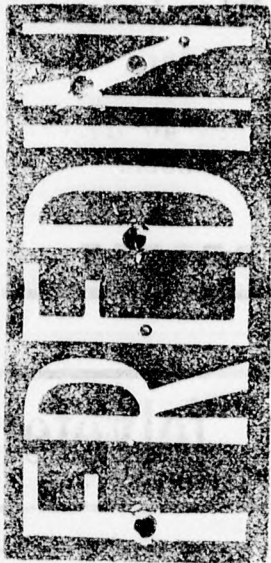
Dj. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”
BUDAPEST, IV., VÁCZI UTCZA 34/50
Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 fill.
Kapható minden gyógyszerházaiban.

Magyar államvasutak menetrendje.

Debrecenből indul:		óra	perc	
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30	
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57	
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3	30	
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35	
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—	
Szatmár — M.-Sziget felé —	este	6	55	
Csák Szatmár felé (gyorsvonat) —	d. u.	8	34	
Csák Szatmár felé (gyorsvonat) —	este	8	34	
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	11	
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.) —	este	8	51	
Miskolc — Kassa felé —	reggel	7	22	
Miskolc — Kassa felé —	este	7	22	
Szerencs — S.-A.-Ujhely-Kassa f. —	d. u.	4	25	
Szerencs — S.-A.-Ujhely-Kassa f. —	reggel	5	35	
Szerencs — S.-A.-Ujhely-Kassa f. —	reggel	5	44	
Szerencs — S.-A.-Ujhely-Kassa f. —	d. e.	8	09	
Szerencs — S.-A.-Ujhely-Kassa f. —	d. e.	8	13	
Szerencs — S.-A.-Ujhely-Kassa f. —	d. e.	8	13	
H.-Bécsőrmény — B.-Sz.-Mihály felé —	d. u.	11	11	
H.-Bécsőrmény — B.-Sz.-Mihály felé —	d. u.	11	20	
H.-Bécsőrmény — B.-Sz.-Mihály felé —	d. u.	4	24	
H.-Bécsőrmény — B.-Sz.-Mihály felé —	d. u.	4	27	
H.-Bécsőrmény — B.-Sz.-Mihály felé —	este	7	—	
H.-Bécsőrmény — B.-Sz.-Mihály felé —	este	7	07	
H.-Abony felé m. á. vasutól —	reggel	4	35	
H.-Abony felé m. á. vasutól —	reggel	5	58	
O.-Kécs — Polgár felé m. á. v.-től —	d. u.	5	58	
O.-Kécs — Polgár felé m. á. v.-től —	d. u.	5	16	
Debrecen — Nagy-Léta felé —	reggel	9	35	
Debrecen — Nagy-Léta felé —	d. u.	4	51	
Szestre érkezik:				
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v. —	d. u.	1	50	
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v. —	este	8	40	
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v. —	reggel	5	45	
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v. —	este	9	35	
Budapestről Debrecenbe indul:				
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v. —	reggel	7	25	
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v. —	reggel	9	—	
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v. —	d. u.	9	35	
Az éjjel 6. 24 p.-kor érk. sz. v. —	este	7	—	
(P.-hadányi gy. v. átszállással)	este	8	15	
Debrecenbe érkezik:				
Budapest felől (személyvonat) —	d. u.	8	29	
Budapest — Nagyvárad f. gyorsv. —	este	6	48	
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24	
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29	
Csák P.-Ladánytól — — — —	reggel	7	46	
Csák Szatmár felől — — — —	reggel	8	46	
Szatmár — M.-Sziget felől — — — —	d. u.	4	12	
Csák M.-Sziget felől — — — —	este	10	11	
Szatmár felől — — — —	este	6	40	
Kassa — Miskolc felől — — — —	este	8	19	
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs —	d. e.	11	31	
B.-Sz.-Mihály — H.-Bécsőrmény felől —	vásártérre —	reggel	7	38
B.-Sz.-Mihály — H.-Bécsőrmény felől —	mávasuthoz —	d. e.	7	40
B.-Sz.-Mihály — H.-Bécsőrmény felől —	vásártérre —	este	6	22
B.-Sz.-Mihály — H.-Bécsőrmény felől —	mávasuthoz —	este	6	28
B.-Sz.-Mihály — H.-Bécsőrmény felől —	vásártérre —	d. u.	8	29
B.-Sz.-Mihály — H.-Bécsőrmény felől —	mávasuthoz —	d. u.	8	35
H.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44	
H.-Abony felől m. á. vasuthoz —	d. u.	7	54	
O.-Kécs — Polgár felől vás. tér. —	reggel	5	35	
O.-Kécs — Polgár felől vás. tér. —	reggel	5	35	
Debrecen — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15	
Debrecen — Nagy-Léta felől —	d. u.	9	18	

Csak

Selle és Kary

legjobb

tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lábelire.

Sárga és Fekete.Kiváltképen ajánlatos,
Boxcalf, Oskaria, Chevreaux és Lakk-lábbelikre.

Bécs, XIII.

Budapesten**Az egyetlen****Független****Ellenzéki**

nagy napilap:

„AZ UJSÁG”

Előfizetési ára

Egész évre : 28 k.
Félévre : 14 „
Negyedévre : 7 „
Egy hónapra : 2 k. 40 f.

Gyönyörű ALBUM-ajándék karácsonyra AZ UJSÁG minden
előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím : „AZ UJSÁG” kiadóhivatala,
Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

A perselyek az Iparbank kiakasztásában láthatók.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takarékossgot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acéltól készült, csinosTakarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarékgyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, hogy havonként legalább egyszer elhozzák azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás véget a betétkönyvbe bejegyezhessek.

Ha csak 20 fillért becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid 5 év alatt is

Tájékoztatóul szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Osszesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 " " " " " "	730.—	75.96	805.96
60 " " " " " "	1095.—	113.94	1208.94
80 " " " " " "	1460.—	151.92	1611.92
1 kor. " " " " " "	1825.—	189.90	2014.90
2 " " " " " "	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.

Legjobb szabásu
glace, svéd és szarvasbőr
keztük
Schön Sándor
keztük, kötszer és orvosi műszertárban
DEBRECEN,
Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

Ilyen még nem volt soha!

Nyerhet

több százezer koronát

1, 2, 3 koronával! 441-30-8

Nem nyeres esetén

a pénze megtérül!

— Siessen tehát a —

SZERENCSÉBANK

Csapó-utca 11. számú irodájába,

(Sümechy vaskereskedő házába.)

Huzás minden héten!

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil féle viasz kenőcs keménypadló számára.
Keil-féle „Glasur“ fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.
Keil féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA cégnél **DEBRECEN.**

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

A legjobb arc-
szópló szer a

SERAIL-ARCZKENOCS,

mely az arcot tisztítja, fehérit és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan.

Epe-szappan.

Serail-krém. nappali használatra.

Kitűnő tolett szappanok a kenőcs használatához.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három színben, fehér, rózsás és krém.

Serail-szájvíz. A legjobb szájvíz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerészek uraknál, valamint Jóna és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerésztárában Aradon Szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerésztárban

Egy tégely ára
1 kor. 4 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Vecsey Ferencz

hegedűművész

nagy hangversenye

Csáthy Lajos zongoraművész közreműködésével.

1906. év október 29-én este 7/8 órakor az „ARANY-BIKA“ dísztermében. — Jegyek kaphatók

Csáthy Ferenc zeneműkereskedésében.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

legelőnyösebb bevásárlási forrása

Neumann M.

cs. és kir. udvari ruha szállító

Debrecen, Piac-utca 51. sz.

Magy. kir. főpostával szemben.